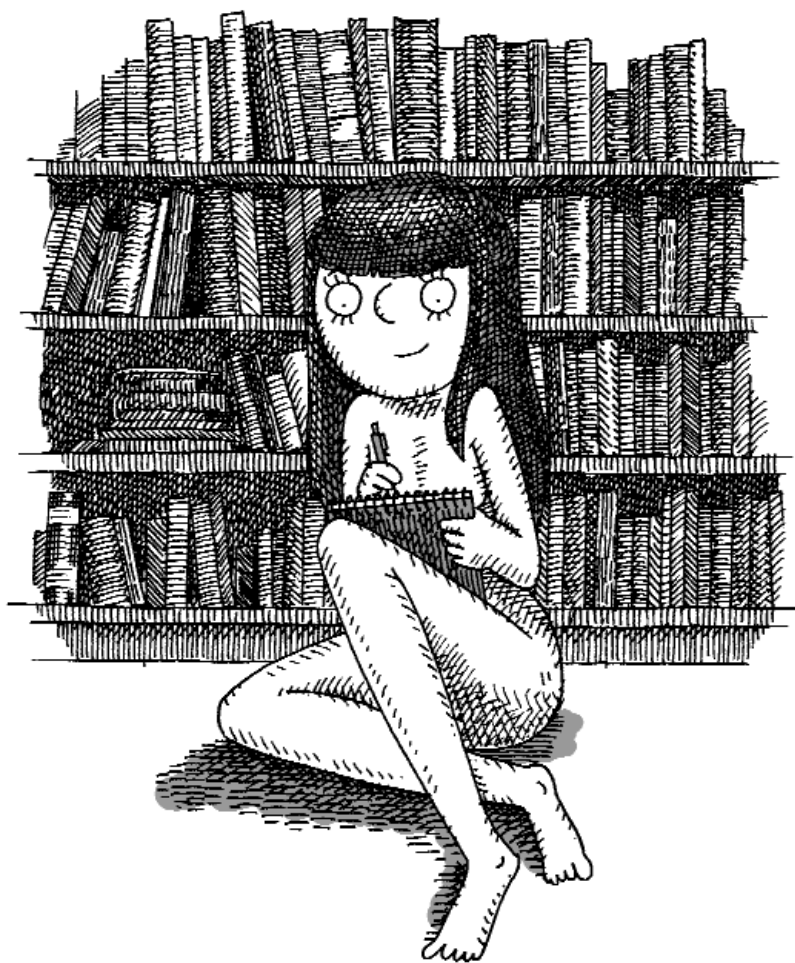

Ason-klub

Kalendář plzeňský 2012

Pro libris

Kalendář plzeňský 2012

Ve znamení
Ason-klubu

Kratochvilné čtení
na každý měsíc

© Knihovna města Plzně, 2011
illustrations © Vhrsti, 2011
prologue © Helena Šlesingerová, 2011

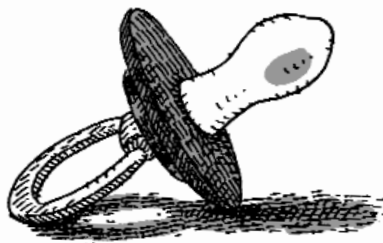
Kalendář je pozoruhodný lidský nástroj k počítání času. V případě Kalendáře plzeňského pro rok 2012 to ale platí dvojnásob. Neukazuje totiž jen na dny, týdny a měsíce dopředu. U příležitosti výročí Ason-klubu, literárního klubu mladých a nezavedených autorů západních Čech, se zároveň ohlíží celé dvě desítky let zpátky. Čas je v tomto případě nikoliv němým svědkem. Mluví k nám perem dvanácti z mnoha autorů, kteří se bez ohledu na věkové rozpětí šťastně potkali v literárním časoprostoru kolem Knihovny města Plzně a v přestupném roce společně vykročí už do třetí klubové dekády. *Nostalgickými vnitřními uličkami se tiše jako myška vydají na imaginární výlet za pubertálními spolužáky. Za plotem houbařské krajiny čeká nový život. Halali!* Alespoň v lednu určitě – nový rok textem symbolicky otevírá nově objevená, mladičká Lucie Růtová. Pak přebírají štafetu zkušenější. Davida Brabce střídají Lucie Koutná, David Charvát, Vladimíra Brčáková či Radka Ketnerová. Dál přebírají žezlo zkušení – z asonklubího podhoubí vykukují hnědé klobouky pravé literatury. Dnes už bezmála profesionál Ivo Fencel, Tamara Koprivová, Pavla Přesličková, Milan Čechura anebo nestor Jiří Č. Ulrich. Nechybí ani vzpomínka na Miroslava Vorla, smutného prozaika, jež čas už se bohužel naplnil...

Přejme si, aby v nové éře všem literátům i čtenářům přálo počasí. Aby po čas roku často zažívali malá soukromá dobrodružství se slovy. Aby mladí plzeňští básníci dále sládlí a podobně jako na těchto stránkách se vybarvovali v beletristii...

Helena Šlesingerová

Lucie Růtová

Nový život

2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	
1	8	15	22	29

Všude byla tma. Nepochopitelná, ošklivá černá tma – ani na malou chvíli se nikde neobjevilo žádné světlo. Nevěděla jsem vlastně vůbec, jak takové světlo vypadá. Nikdy jsem neměla možnost ho spatřit. Myslím, že jsem měla ze tmy trochu strach, ale pak jsem si na ni docela zvykla a od té doby bylo vše v pořádku.

Kromě té tmy bylo všude takové zvláštní mokro a vlhko. A bylo tam těsno. Když jsem byla maličká, tak mi ty rozměry stačily. Ovšem rostla jsem rychle a prostory už potom pro mě nebyly dost veliké.

Bylo to velice zvláštní prostředí, v němž

jsem vyrůstala. Byla jsem držaná a hlídaná na jednom místě a nesměla jsem pryč. S mou dobrodružnou povahou mě to docela mrzelo. Přála jsem si poznat i jiná místa.

Přesto mi takhle bylo celkem dobře. Ležela jsem tam ve schoulené poloze a byla šťastná. Moc jsem se těšila na ten den, až si udělám výlet ven. Slíbili mi to. Měli jen jednu podmínku – až budu dostatečně velká. Asi o mě měli strach, že bych to takhle malá nezvládla.

Hodně jsem o tom už dopředu přemýšlela. Určitě to bude skvělé. Něco mi napovídalo, že to nebude jen tak ledajaký výlet. Asi se domů už nikdy nevrátím. Musela jsem se na ten okamžik odchodu pořádně připravit.

Za dvacet sedm desítek dní jsem se najednou začala cítit jinak. Byla jsem silnější, jistější, dospělejší a hlavně jsem konečně byla připravená podniknout tu náročnou cestu.

Narodila jsem se 15. ledna roku 2011. Ano, velice krásné datum.

Když jsem poprvé spatřila svět, ihned jsem si ho zamilovala. Vůbec mi nevadilo, že je takový šmouhatý a rozmazaný. Líbil se mi, protože v něm bylo světlo. Okamžitě jsem poznala, že je to světlo, ačkoli jsem se s ním dosud neselekala. Poprvé ve své existenci jsem otevřela oči a měla možnost vidět – byl to nepopsatelný pocit. Jako první jsem spatřila maminku. Byla krásná. Usmívala se na mě. Poté jsem spatřila také tatínka. Oba vypadali, že mají radost, že mě vidí.

Miminka obvykle brečí, když se narodí, protože chtějí zůstat tam, kde byla dosud. Já jsem ale neplakala. Jen jsem se snažila vykřičet do světa tu radost, tu slavnou novinu. Přála jsem si, aby se celý svět dozvěděl, že se právě jedné krásné mamince a jednomu krásnému tatínkovi z České republiky narodilo miminko. Holčička.

„Všichni lidi, poslouchajte! Já jsem tady! Tady jsem, slyšíte?“ křičela jsem tenkrát, „jmenuju se Heduška!“

Od té chvíle jsem byla téměř pořád u maminky. Poznala jsem, že mě má ráda. Často mě chovala a dávala mi jídlo. Pěkně se o mě starala.

Jezdila se na mne dívat spousta lidí, někteří si mě i fotili. Stala jsem se takovou atrakcí. Maminka mi vyprávěla, že tohle je babička, tohle dědeček, tenhle pán vpravo strejda Franta, vedle něj teta Lenka se sestřenicí Kátou...

Celé to bylo moc náročné. Velmi rychle jsem se unavila a všechno se mi začalo plést. Konečně jsem pochopila, proč mě na tenhle výlet nechtěli pustit dřív. Opravdu to bylo náročné. I teď, když jsem velká. Všechny síly mě brzy opustily a já začala brečet. Z vyčerpání.

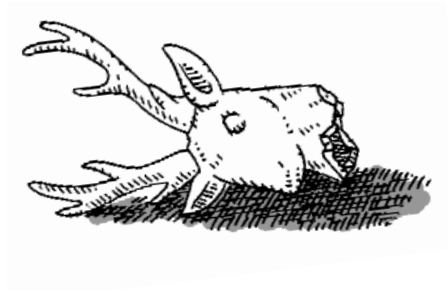
Dostala jsem napít. Mlíčko mi moc chutnalo, bylo příjemně sladoučké. Pomalu se mi začaly zavírat oči. Přemýšlela jsem o tom, že být takhle moc slavná, že se na mě všichni chtějí podívat, je pro mě příliš těžké vydržet. Doufala jsem, že další dny budou lepší.

V příštích vteřinách jsem usnula.

Zase nastala tma.

David Brabec

Únorové halali

	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	

Na podlaze bývalé sokolovny na periferii krajského města s pivovarem, lihovarem a továrnou na televizory ještě nebyl ani jeden nedopalek. Ze záchodů se zatím nepotácel ani jeden opilec, jen u baru se tísnilo několik členů přípravného výboru myslivckého bálu v parádních oblecích. Před pípou měli všichni odložená rozpitá piva a klobouky zdobené peřím a vrchní právě naléval osm malých zelených, zatímco servírka pucovala sklenky na víno Made in Ikea. Z davu myslivců náhle zahromoval chlapák, kterému nikdo neřekl jinak než Vagónek. Ostatním dal několika nesrozumitelnými slovy na

jevo, že si musí dát ještě jedno. Mezi fořty se tenhle podivínský dobrák vetřel už ve dvanácti letech. Nikdy nejedl zvěřinu, zato uměl bez trumpet, jen tak na hubu, zatroubit halali. Už od zmíněných dvanácti let se podílel na přípravách mysliveckých bálů, což však zbytek členů místního mysliveckého spolku Slechy nevnímal zrovna pozitivně. Před čtvrtstoletím jim totiž Vagónek prošlápl štafle, takže tehdy zůstala luxferová okna ve třímetrové výšce bez výzdoby.

V sešitu s účty přibyla Vagónkovi sedmá čárka...

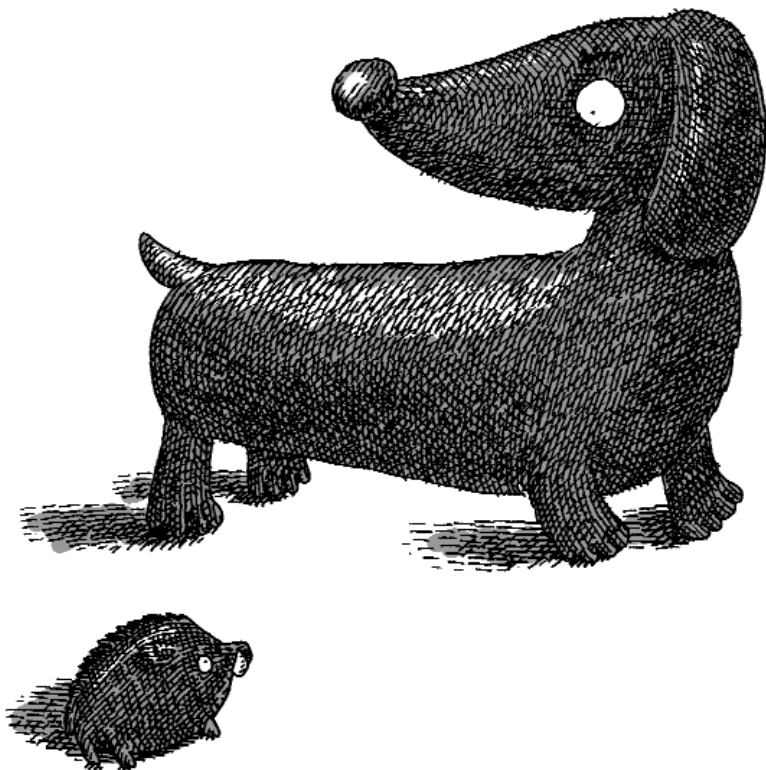
Přesně v šest hodin, když se Vagónek vydal nejistou chůzí směrem k záchodům, otočil hospodský klíčem a do sálu vnikl mrazivý únorový vzduch. Hovor, předtím sotva slyšitelný, zesílil a ozval se typický dusot obuvi. Každý se snažil dostat z bot zbytky sněhu, aby v teple boty příliš nenavlhly. Na pódiu již stáli všichni členové spolku Slechy, aby pěkně z patra sledovali klokot v sále, který se plnil přímo neuvěřitelnou rychlostí. Největší sročení bylo samozřejmě u baru. Hostinský ani nevypínal pípu, jen pod ní pěkně zleva doprava přendával půllitry.

Čím více se blížila sedmá hodina, tím větší hluk byl v sále a skoro všichni seděli na svých místech. Někdo si ještě odběhl k pódiu koupit pár lístků do tomboly, která byla umístěna pod ním. Nechyběl v ní zajíc, bažant ani sousoší s jeleny a broušené sklenice.

Pozornější návštěvníci mohli spatřit i Vagónka snažícího se vystoupat po dřevěných schůdkách na pódium, aby se mohl postavit k mikrofonu a ples zahájit. Když se konečně z reproduktorů ozvalo zapískání a zakašlání všichni zpozorněli. Vagónek se z plných plic nadechl a vydal ze sebe přímo ukázkové halali. Za potlesku publika pak přistoupil k mikrofonu předseda spolku pan Spys a prohlásil, že tímto považuje letošní ples za zahájený, přeje příjemnou zábavu a drží palce při půlnočním losování tomboly. Nato se všichni ostatní členové Slechů uklonili a odkráčeli z jeviště. Na něm již byly nachystané klávesy pana Josefa, který se ve třípytí saku postavil k mikrofonu, všechny návštěvníky bálu přivítal, vyzval k tanci a spustil předebranou melodii písničky Sametová.

To už ale Vagónek se svými historkami z poslední poslední leče bavil celý stůl. Na honu byl sice jen dvakrát, ale o to poutavěji dokázal vyprávět příhody, které sám znal z doslechu. Byly to ty, u nichž nikdo neví, co z nich je vlastně pravda a co už lež, ale na každém mysliveckém bále, na každém honu jich od přítomných fořtů uslyšíte bezpočet. Třeba zkazka o kanci, kterého uhnal jezevčík Vagónkova strýce. Vagónek máchal rukama, ukazoval rozdíl mezi hrozivým divokým prasetem a malým psíkem, přičemž v zápalu vyprávění zapomněl, že slova prokládá tyčinkami, takže stůl byl pokryt nejen popelem, který kdosi nedonesl do popelníku, ale i neuvěřitelným množstvím vyprskaných drobků.

Jak večer pokračoval, bylo možno vyslechnout ještě tucet historek o hrdinném jezevčíkovi. Pod stropem se válely obláčky tabákového dýmu a tance na parketě byly čím dál odvážnější. Blížila se půlnoc. Vagónek zamířil směrem k pódiu. Sebekriticky uznal jeho zdlouhání v tuto hodinu za

nemožné a nechal si mikrofon podat na parket k tombole. Zatroubil podroušené půlnoční halali a předal slovo předsedovi spolku Spysovi, který se s vyhrnutými rukávy chystal losovat šťastné výherce zvěřiny, broušených sklenic a sošek. Sál umlkl a všichni před sebe začali rozprostírat různobarevné šatnové lístky, na nichž je za šestkou i devítkou tečka.

Než se však pan Spys stihl nadechnout, přetal ticho v sále zvuk tříštícího se porcelánu a skla, praskajícího dřeva a tlumeného vzdechu. Oči všech směřovali na místo, kde byla ještě před chvilkou připravena tombole. Na zem s cinkotem dopadla porcelánová hlava jelena, kousek vedle vykuchaný zajíc. A funicí potlučený Vagónek vstal ze země a s výrazem omluvy v očích se odpotácel s vylitým půllitrem pro další pivo...

Lucie Koutná

Imaginární rozhovor s Janou Grencis

Vstoupila do cukrárny. Sedla si ke stolku a četla noviny, tak jako téměř každý den. Mladá, pohledná dívka, která kromě svého půvabného vzhledu měla ještě tu zvláštnost, že si ráda vymýšlela. Stačila jí k tomu obyčejná událost, obyčejní lidé, vše se v její mysli přetvářelo v nový děj.

„Promiňte, vy jste Jana Grencis?“ zeptal se číšník. Podle Jany to však byl novinář.

„Ano. Přejete si?“ (Dál to mohlo pokračovat běžným způsobem: Co si dáte k pití? Atd. Stalo se však něco jiného.)

„Mohu s vámi napsat rozhovor?“

„O čem?“ zeptala se trochu zaskočena.

	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	

„Především o vaší práci.“

„Ovšem, proč ne.“

Z přemýšlení ji vyrušil pán v kožené černé bundě. Blížil se k ní. Zase se mě bude ptát, jestli jsem Jana Grecis, pomyslela si. Sedl si vedle ní, aniž cokoliv řekl. (Ve skutečnosti do cukrárny žádný takový člověk nepřišel.)

„Kolik jim dlužíš, Jano?“ zeptal se.

„200 dakerů.“ Odpověděla s takovou samozřejmostí, jako by řekla své jméno.

„200 dakerů?!“

„Ano.“

„Kde chceš vzít tolik peněz?“

„Já si to nějak zařídím. Proč jsi přišel, nic od tebe nechci.“

Odešel.

Stál u ní číšník.

„Dáte si ještě něco?“

„Ne, děkuji. Ale chtěl jste se přeci ptát na mou práci.“

„Ano, máte pravdu.“

„Ptejte se.“

„Co vyrábíte?“

„Zahrady. Krásné zahrady.“ Odpověděla stručně.

„Můžete mi to nějak blíže specifikovat?“

„Charles Braun si u mě objednal zahradu. Byla to překrásná zahrada. Byla velká asi tak jako město Carolin. Město Carolin má rozlohu 200 km², kdybyste to náhodou nevěděli.“

Možná si říkáte, na co Charles potřeboval tak velkou zahradu, ale nepřerušujte mě. Nebyla to obyčejná zahrada. Nejdříve jsem si myslela, že je Charles hloupý vesničan, který náhodou přišel k hromadě peněz a neví, co s nimi. On tak doopravdy vypadal. Celou tu zahradu jsem si vymyslela, abych tomu hloupému vesničanovi vyhověla. Jenže jsem se zmýlila.“

„V té zahradě?“ přerušil ji novinář.

„Ne, v Charlesovi. Víím, vás určitě ta zahrada zajímá víc než Charles. Brzy se dozvíte, jak s tím Charles souvisí.“ Najednou trochu odbočila od tématu. „Máte zahradu?“

„Ne.“

„Škoda, k vám by se hodila japonská zahrada.“

Novinář se trochu zamyslel. Proč zrovna japonská? „Pokračujte, prosím, o Charlesově zahradě,“ řekl.

„Víte, jak vypadá královská zahrada?“ ptala se Jana.

„Našeho krále?“

„Ano.“

„To nevím. Ještě nikdy jsem ji neviděl.“ Pořád odbočuje od tématu. Takhle to nikam nevede, myslel si novinář.

„Tak krásnou zahradu potřeboval i Charles.“

Aha, pomyslel si. Tak dál. „Potřeboval?“

„Ano, nutně. Dokonce ještě hezčí.“

Co se zahradou? A tak obrovskou? Přemýšlel.

„Jak jste se jistě sám přesvědčil, se zelení v našem městě je to čím dál tím horší.“

„To ano.“

„Pozemky skupují bohaté firmy, aby zde stavěly velké banky a obchodní domy. Jeden takový pozemek jsem chtěla koupit, abych vytvořila zahradu.“

„Máte zřejmě zlatý důl,“ zavtipkoval novinář.

„Není podstatné, kde jsem získala tolik peněz. Alespoň ne v této části příběhu.“

„Povídejte.“

„Vlastně to byl můj nápad vytvořit tu zahradu. Chtěla jsem zachránit naše město. Přišla jsem do jedné banky s úmyslem odkoupit pozemek.“

„Proč jste se neobrátila na realitní kancelář?“

„Nejprve jsem si ten pozemek vyhlídla v realitce, ale tam mi oznámili, že už je prodaný. Koupila si ho banka. Nechtěla jsem se ho vzdát... Jistě to chápete, něco si vyhlídnete a oni vám to pak prodají, no není to k vzteku?“

„Je. To máte pravdu.“

„A tak jsem zašla do té banky. Je to honosná budova. Vypadá honosně nejen z venku, ale i uvnitř. Mosazné zábradlí, hebké koberce... Jistě víte, o čem je řeč. Musela jsem vystupovat jako vlivná a bohatá osoba, aby mě pustili za šéfem banky.“

Chvilí mlčela, než pronesla to, co pokládala za nejdůležitější. „Charles je šéfem té banky.“

Novináře to překvapilo.

„Nechtěl mi ten pozemek prodat. Chtěl tam nechat vybudovat bankovní městečko. Mluvila jsem o tom, že dělám zahrady. Velké zahrady. Popisovala jsem je a ukazovala mu fotky. Zřejmě tím byl nadšen.“

Také chci takovou zahradu, řekl. Momentálně nemám místo, řekla jsem já. To není problém. Na bankovní městečko zapomněl. Tady by mohla být zahrada. Ukázal na místo, kde chtěl předtím budovat bankovní městečko.“

Novinář kroutil hlavou. Jana pokračovala.

„Musíte se prezentovat. Nic neudělá větší dojem na zákazníky než takováhle zahrada. Navíc lidé nechtějí trávit dlouhý čas v bankách, řekla jsem Charlesovi.“

Promiňte, budování zahrady přeskočím, bylo by to na dlouhé povídání, pro vás možná i nudné.“

„Já se vůbec nenudím.“

„Ale přeci jen...“

„No dobrá.“

„Zahrada byla hotova. Na slavnostní otevření přijelo mnoho významných lidí, nejen z oblasti bankovníctví a financí. Všichni se zajímali, kdo je ta osoba, která tohle všechno vytvořila.“

Novinář trpělivě poslouchal.

„Chci vám představit osobu, která má tohle vše na svědomí. (Zní to jak ve filmu, že, ale věřte mi, tak to bylo.) Jana Grecis. Co se stalo? Potlesk, ohromný potlesk. Něco takového jsem ještě nezažila a měla jsem za sebou už několik podobných projektů.“

Pán s černou koženou bundou se vrátil a přerušil jejich rozhovor.

„Ahoj, Tome.“ Novinář pozdravil kolegu.

„Ty jsi taky novinář?“ zeptala se Jana Toma.

„Jsem. A co má být.“

Otočil se na Adama: „Nic jí nevěř, vymýšlí si.“

Novinář byl poněkud zmaten.

„Co mám dělat? Potřebuji článek do zítřejších novin.“

„Hlavně nepiš to, co ti Jana vykládala. Kdybys napsal, byly by to nesmysly, máš pravdivě informovat lidi a ne je oblbovat. Cpát jim pohádky. Janu znám. Mně taky vykládala o tom, jak založila zvířecí farmu, kde léčila poraněná zvířata... Novinařina není o tom, aby si člověk něco vymýšlel, to radši piš romány.“

Znělo to tak hezky. Takový příběh! řekl si Adam. Asi jsou to opravdu jen výmysly. Ale copak mohou lidi být bez pohádek? Napíšu to. Něco upravím, ale zítra to v novinách bude. Vždyť ostatní také píší pohádky. Jana Grecis se ve svém příběhu nezmínila o tom, jak se zmýlila v Charlesovi, já to tam připišu. To bude trhák! myslel si novinář.

Nakonec z toho nebyl rozhovor, ale článek. Ve stručnosti obsahoval toto:

Zahradní architektka Jana Grecis vytvořila velkolepou překrásnou zahradu, ale nechtěla sdělit, kde se nachází. Jde o unikátní projekt nebývalé velikosti o rozloze přibližně 200 km². Pro koho tuto zahradu vytvořila? Pro majitele světoznámé banky Charlese Brauna, který zpočátku chtěl na obrovském pozemku zbudovat bankovní městečko. Změnil názor a nechal si vytvořit zahradu. Ekologové Janu chválí a fandí jí.

Nechal jsem Janu hovořit o Charlesi Braunovi. „Nejdříve jsem si myslela, že je Charles hloupý vesničan, který náhodou přišel k hromadě peněz a neví, co s nimi. On tak doopravdy vypadal.“ Jana Grecis pak uznala, že se spletla. Tento „vesničan“ nejenže se vyzná ve financích, ale je také geniální architekt, který navrhl budovu své banky a mnoho dalších staveb...

V čem spočívá úspěch Jany Grecis? Není to jen její profesionální vystupování a znalosti. (Znalosti v architektuře zahrad, marketingové znalosti aj.) Jana Grecis si vymýšlí!

A já také...

David Charvát

Vnitřními uličkami

Z nehlubšího sklepa plic se zajíkávě nadechl života. Kráčel po rovném, mírném terénu, který se pozvolna začal vlnit, bortit, sesouvat.

Pocítil ostrou svíravou bolest u srdce, vražedný nůž mezi žebra. Přestože si byl vědom, že bolest nepochází zvenčí, ale vychází z něho, jeho utrpení to nezmírnilo. Zmítal se a škubal sebou, člověk v posledním tažení. Lapal po dechu jako ryba s prořízlými skřelemi.

Vydechl, na okamžik se mu ulevilo: proplouval zužující se soutěskou na dřevěném prámu, smýkán silným spodním proudem od jednoho neklidného břehu k druhému, odraňný hadrový panák.

	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	

Náhle ho vyděsil přidušený šepot těsně u ucha. Na zlomek vteřiny si uvědomil (než opětovně upadl do neklidného spánku), že je doma sám a že to nejspíš musel být hlas linoucí se z rádia, které si pustil před usnutím a zapomněl vypnout.

- Pane...

Ztěžka otevřel oči. Nad ním se skláněla stará žena. Trhl sebou.

- Nechal jste pootevřené dveře do chodby... Asi jste něco slavili...

Nechápavě kývl hlavou na znamení souhlasu a oči mu vzápětí samovolně zhasly. Jakoby z veliké dálky zaslechl tiše se vzdalující šoupavé kroky a sotva slyšitelné zaklapnutí dveří.

Nečekaně ho vytrhlo ze spánku pronikavé vyzvánění telefonu. Neobratně zvedl sluchátko, připadalo mu neskutečně těžké.

- Dobré ráno, jak ti je?

Chvilí mu trvalo, než povědomý hlas poznal.

- Strašně. Děsná noc...

- Platí ten dnešek?

- Samozřejmě, odpověděl téměř okamžitě, i když neměl sebemenší tušení, o čem je řeč.

- Náš stůl?

- Jasně.

- Tak za hodinu. Těším se.

- Já taky.

Znovu usnul, zdálo se mu, že vede nejspřaňanější život pod sluncem. Zničehonic se na posteli posadil, pár vteřin nepřítomně hleděl před sebe náměsíčník. Vtom vyletěl z postele jako pták vyplašený dravcem. Začal se chvatně oblékat do nové čisté kůže. Rozkašlal se. Lehce přihrbený se vyplížil z bytu, zloděj, co pouští létu žilou.

Bezmyšlenkovitě zamířil kolem staré židovské synagogy do kavárny Iden-tita. Lidé se nemění přes noc, mění se v noci. Jiný šel cizím městem: to včerejší bylo již srovnáno se zemí a pro dnešek znovu vystavěno.

Kavárna byla beznadějně otevřená. Nečitelným hlasem pozdravil barmanku. Sedl si ke stolků nejbližší k oknu. Zahleděl se ven, nemohl uvěřit, že se tam ještě před malou chvílí jeho malátné tělo pohybovalo. Objednal si presso. Vzpomněl si, jak matka často říkala otci, když přišel k ránu z hospody, že kávou se z unaveného opilce stane otravný opilec. Nepatrně se tomu v duchu pousmál.

Rozhlédl se po kavárně: na opačné straně v rohu seděl další zoufalec, který listoval sobotními novinami.

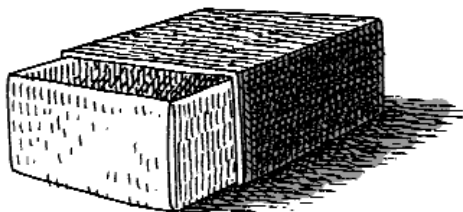
Napil se kávy. Najednou měl nejasné tušení, že čeká na něco, co se už odehrálo před mnoha a mnoha lety, a nyní se mu ta událost znovu přehrála ve snu jako záznam dávné skutečnosti, zapomenuté záběry z dětství.

Temně se zadíval na svůj odraz v okně. Pomalu splýval s vlastním obrazem. Společně zarámovaní, dva unavení lidé. Paprsek slunce sklouzl ze zdi na jeho tvář, tam už zůstal. Zavřel oči. Byl klidný, na nic nemyslel. Vše mu připadalo naprosto samozřejmé. Seděl, čekal a nevzdával se naděje, že je v něm něco navždycky uchováno.

Ivo FencI

Myška

Býval jsem pošťák. Večer jsem prošel vrátky penzionu, kde sedělo asi šest štampgastů. Pozdravil jsem, vylezl na stoličku a netrvalo to půl minuty a objevil se Jakub. Já si dal pivo a dohromady se sklenicí už přidržoval i krabičku od sirek: „Viděl jsi film Zelený sršeň?“

Jakub myl sklenice, jako by byl na klíček, a jenom zavrtěl hlavou. Zběžně jsem vysvětlil, proč se mi ten americký paskvil jeví jako relativně zajímavý, i když je pro školáky. „Aha,“ řekl Jakub – a zeptal se, jestli chci druhé pivo. A zda jsem byl v práci.

	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	

„Jo. Taky v tamní kavárně. A přinesl jsem ti Joriku.“ Jako bych řekl, že sem dodávám Modrého Mauritia.

„Joriku? Vážně? A kde ji máš?“

„Zmenšenou do krabičky. Je neuvěřitelně se zmenšující žena,“ dotkl jsem se škatulkou pultu. „Nějakým Potterovým kouzlem je zminiaturizovaná do myši, slyšíš?“

Přiložil jsem krabičku na ucho, jako by šlo o mobilní telefon, a zase ji odtáhl, jako bych odtrhával žvýkačku, a potom udělal ještě pohyb, jako bych chrastil sirkami, ale jediné, co jsme uslyšeli uprostřed vesmíru unikajícího zevnitř z té krabičky, byly hlasy a občasně cinknutí sklenic. Jakub se usmál, šel někoho obsloužit. Jako pokaždé zůstával korektní, a přece svůj.

Když se vrátil, škatulka ležela na pultě a já byl pryč. Uchopil domnělé sirky třemi prsty a vysunul vnitřek o dva a půl centimetru. Venku šuměl lokál a za oknem se stmívalo. Jakub se podíval dovnitř do krabičky a ještě do daleko temnějších hlubin noci, načež se otočil zády ke světu a nenápadněji než David Copperfield vytahoval, co čekalo směstnáno vevnitř. Ale zase přestal. Na obrazovce nad výčepem zatím něco vykládal němý David Carradine ve filmu Psanci a Jakub zase soukal to poselství zpátky, pečlivě krabičku uzavřel, ustoupil od pultu do dveří za výčep a tam si zapálil cigaretu. Kromě škatulky držel v prstech i mobilní telefon. Ten zahrál písničku z Kmotra o deset kilometrů dál.

„Ahoj!“ pozdravila tam Jorika a Jakub se střízlivě zeptal: „Poslala jsi mi punčochu?“

Odpovědí byl smích.

„Ptám se, protože tudy prošel Marvin Lorenc a nechal mi tu něco. Ale je ta krabička vůbec od tebe, Joriko?“

Chvilí bylo ticho.

„Takže to opravdu udělal?“ vyhrkla.

„Jo. Doufám, že dnes nezlobil.“

„No, dnes přišel do kavárny až po čtyřech hodinách své strážní služby, protože se mě teď po právu bojí. A objednal si kolu, jako obvykle. V láhvi? ptám se. On se rozhlédl – seděly tu jako každý pátek jen Katka s Nikolou a jinak nikdo. To ho asi uklidnilo a řekl: Skleničku!“

„Jednu dobu jsi ho vyháněla jak tu myš, co?“

„Vyháněla? Já mu zakázala sem chodit, kdykoli tu budu, ale dodržoval to prachbídne. Nic se nemá přehánět, deratizace také ne, a tak jsem dneska našla čistou skleničku a nalila Lorencovi i čistého vína, načež mi ukázal... tu krabičku.“

Odmělčela se. „Dopředu jsem už tušila rošťárnu, ale víckrát se na něj neusměju! Co to má být? zeptala jsem se pouze. Řekl, že mi posíláš myšku. A jestli se nebojím. Potřásl krabičkou. A pil. A mně se zdálo, že uvnitř skutečně slyším zoufalé tlapky myšího mláděte, jak přebíhají mezi stěnami – asi jako v miniaturním vesmíru, od jednoho konce na protilehlý. Anebo jako mezi dvěma vzdálenými nočními lokály, jejichž zámky navzdýcky zapadly a jejichž majitelé se rozkmotřili. Ale TO se mi jen zdá!

uvědomila jsem si – a přestala jsem Lorencovi věnovat zřetelnější pozornost. Ostatně zmizel.“

„A co sirky? Taky fuč?“

„Ne, ty zůstaly u popelníku. Sebrala jsem je a chtěla uklidit v kavárně, ale vůbec nechrastily, takže jsem tam velice opatrně nakoukla. Připravená i na pavouka.“

„A co bylo uvnitř?“ optal se Jakub řečnický, jelikož to věděl. Byl trochu vzrušený. Mezi telefony zavládlo ticho.

„Co bylo uvnitř, ty se ptáš, Kubo! Podívej, povíme si to potom, ano? Ale stálo to rozhodně za to, abych vyšla z kavárny. Lorenc okouněl na chodbě u dveří. Povídám: Tohle je opravdu Kubova krabička, vid! On přikývl – a já jsem udělala ukazováčkem: Pojd sem! Hm? A obrátila jsem se k němu zády a zmizela v kavárně. Až po chvíli mě ostražitě následoval.“

„A dál?“

„Mám na sobě takové ty černé kalhoty pod kolena, co znáš, a nevzala jsem si punčocháče, ale tmavé punčochy, no, a sestra a malá seděly hned pod schůdky, kde jindy čítám denní tisk. Ona hrála s malou Člověče, nezlob se a já dala nohu na židli, stáhla si punčochu, a pak i druhou.“

„A pak i třetí?“ zasmál se Jakub do telefonu.

„Pak i třetí. Katce. A čtvrtou Nikolce... Ale ne!“ Zasmála se a zvážněla. „Ty navíc jsem strčila do kapsy u zástěry, ale tu hlavní punčochu jsem BRILANTNĚ vyměnila za původní obsah tvé krabičky. Rozumíš? No, a zeptala jsem se Lorence (jako nějaké myšky) mírně: Dáš to dnes večer Kubovi? Já se tam totiž nedostanu. A co mu mám říct? zajímal se Lorenc odměřeně a zbledl. Co asi? Že mu posílám myšku.“ A Jorika se v telefonu odmlčela.

Deset kilometrů od ní odložil Jakub cigaretu na okraj popelníku, rozhlédl se po výčepu... a pak si začal malinko vymýšlet: „Ale mně říkal, že je uvnitř zelený sršeň.“

„A nebyl, co?“ zasmála se Jorika.

„Nebyl.“

„Nenašel jsi vevnitř, počítám, ani žádnou zmenšenou a do petrželky zakletou Joriku.“

„To nenašel.“

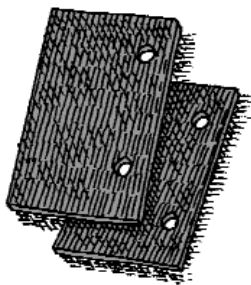
„A Kubo, líbilo se ti to?“

„Ještě líbí... A líbilo se tobě, co jsem ti poslal po naší myšce?“

„Nekonečně.“

Milan Čechura

Výlet

4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	

Obloha byla bez mráčku. Na konec června to byl jev docela výjimečný. V poslední době tedy určitě.

„Heleď, co si zítra někam vyjet,“ řekl Jan. „Už jsme nikde nebyli ani nepamatuju. A dal bych si pivo. Rovnou z láhve.“

„A co kdybych ti ho nalila do sklenice?“ podívala se na něj vyčítavě Tereza.

„Prosím tě, kdo by špinil nádobí,“ odpověděl.

„A kam myslíš si vyjet?“ přešla jeho repliku Tereza. „A už bys měl přestat pít, máš už dneska pátý.“

„No jo, hlavně že je máš spočítaný,“ za-

vrčel Jan, ale pak se přes tu připomínku přenesl.

„A taky bys měl zkontrolovat gumy a benzín. Víš, jak to dopadlo poslední?“

Jan zavrtěl hlavou. „Ale my nepojedeme autem.“

„Prosím tě,“ vyvalila oči žena. „A čím tedy pojedeme?“

„Vlakem,“ zatvářil se vítězoslavně. „Dřív jsme přece taky jezdili vlakem.“

„Kdy dřív, před čtyřiceti lety?“ neodpustila si rýpanec Tereza. Když ale uviděla, jak se jejímu muži zklamáním protáhl obličej, zařadila zpátečku.

„Tak povídej, cos vymyslel? A nemáš hlad?“

„Ani ne,“ řekl Jan. „Pamatuješ, jak jsme prvně jeli na Rabštejn?“

„To se nedá zapomenout,“ usmála se Tereza. „Pěkně ses tam v té klášterní hospodě zřídil. A vzpomínáš si na tu blondýnku?“

„To si nevzpomínám, to sis mě musela s někým splést,“ zamrkal jedním okem Jan.

„No tak dobře,“ připustila Tereza a zaplavila ji vlna něhy. Pohladila svého muže po vlasech. „A ty bys tam chtěl jet?“

„No právě. Dneska mě to napadlo. Nemuselo by to být tak špatný, co říkáš?“

„Víš, že máš docela pravdu? Tak já něco upeču, aby se nám líp šlapalo. Kolik kilometrů je to vlastně z nádraží?“

„Že Žihle je to sedm kiláků,“ odpověděl Jan.

„No a zjišťoval jsi, v kolik nám to jede?“ Tereze proběhlo hlavou takové mravenčení. Proti její vůli. Podívala se na svého muže. Já ho vlastně miluju. I po těch letech.

„Že váháš, to bylo první, co jsem udělal. Jede nám to ve čtvrt na devět.“ Je pořád krásná, pomyslel si. Vždycky byla krásná. Ale teď jí to sluší úplně nejvíc.

„Co na mě tak koukáš?“ pleskla ho zlehka přes ruku a trochu se začervenala.

„Víš, co bych rád věděl?“ olízl si Jan suché rty. „Jestli je tam pořád ten rybník a jestli se v něm ještě dá koupat.“

„Teda myslíš ty na něco jinýho?“ zahrozila Tereza zdviženým ukazováčkem. Ten rybník však viděla zřetelně před sebou. Letní noc, hvězdy odrážející se od hladiny a dvě nahá těla, proplétající se v bouřlivém vodním objetí.

„To je jasný, že myslím. Třeba na to, jaký to bude zítra.“ Jan se usmíval a oči se mu trochu leskly.

„Hlavně nesmíme zaspát,“ řekla Tereza. „Když jsi to tak krásně vymyslel, tak by byla škoda zaspát. Hned jdu nařídít budíka a potom upeču tu buchtu.“

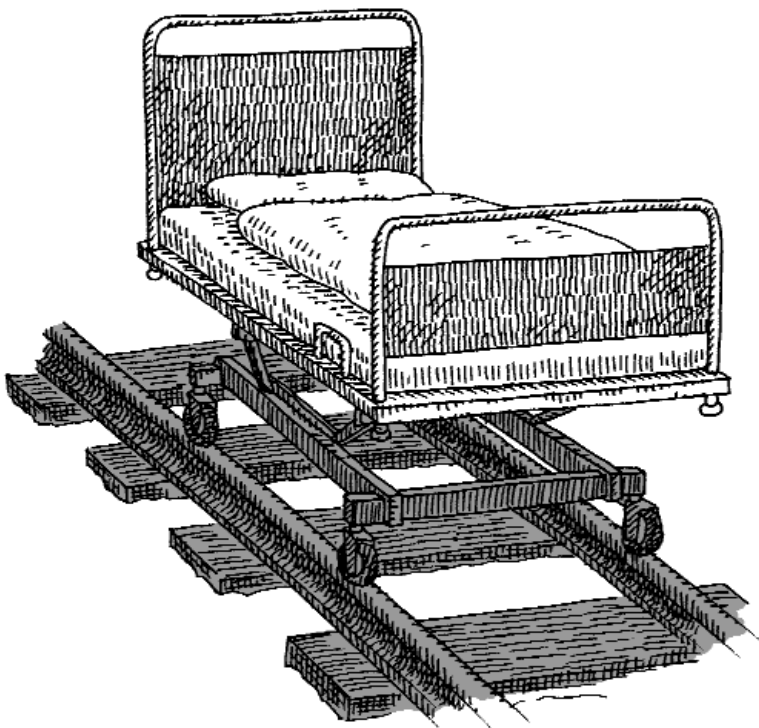
„To jsem moc rád, že se ti ten můj nápad líbí,“ otočil Jan hlavu. „A s tím zaspáním máš pravdu. Byla by to škoda. Tak já si teď chvilku zdřímnu, abych byl zítra fit.“

„Klidně si zdřímni,“ políbila ho na čelo. „Já tě nebudu rušit. A ráno tě vzbudím, nemusíš mít strach. Taky se moc těším.“

Tereza zamířila ke dveřím. Těsně před nimi se otočila a podívala se na Jana. Ten už měl oči zavřené, lehce oddychoval a na tváři se mu usadil šťastný úsměv. Vzala za kliku a potichu, aby svého muže nezbudila, vyšla na chodbu a lehounce za sebou zavřela.

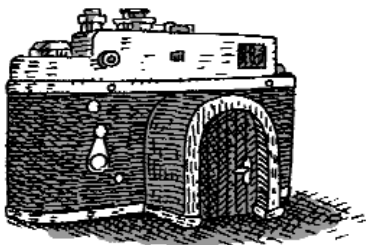
Tereza se opřela o zeď nemocniční chodby, hlavu zvrátila, jak nejvíc to šlo, a prsty zaryla do omítky. V pokoji, ze kterého před chvílí vyšla, ležel Jan, ochrnutý po autonehodě na celé tělo. Jen hlavou mohl jakoby zázrakem pohybovat a také řeč mu zůstala. Už přes dva měsíce takhle cestovali po místech, jež spolu za dlouhý, společný život navštívili. Byla ráda za jejich utěšený počet. Ta hra ji sice nesmírně vyčerpávala, ale ona ji přesto hrála ráda. Už teď se svým způsobem těšila, kam pojedou příště.

Ještě chvíli stála, pak si otřela slzy a vyšla před nemocniční pavilón. Podívala se na oblohu. Pořád byla bez mráčku. Na konec června jev opravdu zvláštní.

Jiří Č. Ulrich

Plot

Muž seděl na břehu řeky, za jejímž ohybem bylo možno tušit nekonečnou pláň moře.

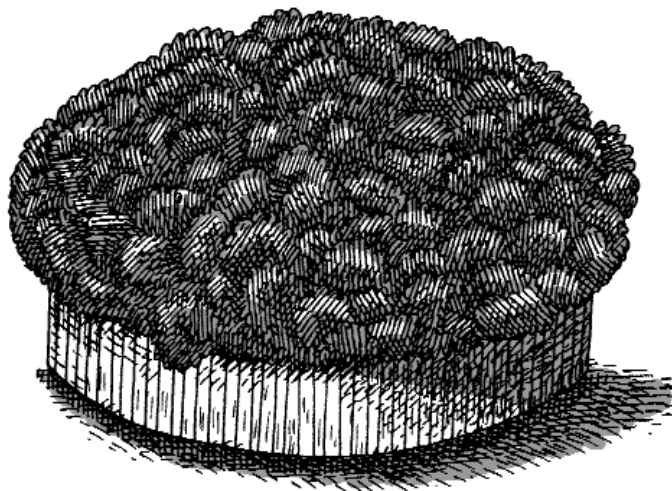
U jeho nohou šplouchaly vlnky, narážející na malou lodku, v které ležel splasklý tlumok.

Muž vrostlý do soumraku opuštěné krajiny čekal na ráno, aby dokončil poslední část cesty.

Nechtěl spát. Jeho noční sny byly divoké a zlé. Toužil vymyslet příjemný a uklidňující ranní sen. Snad se mu to teď konečně podaří.

Muž celý svůj dlouhý život věřil na tajemství. Jako mladík se vydával do neprostup-

2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	
1	8	15	22	29

ných lesů, aby ho našel, aby objevil ždíbíček prostoru jen pro sebe. Brzy poznal: čím víc se vzdalují od jedněch lidí, tím víc vstupují do teritoria jiných. Vzdalování se odněkud je současně přibližování jinam a on naneštěstí míjel své vysněné, očekávané cíle.

Stal se fotografem, aby mohl zadržet čas, aby mohl napomoci pochopit tento svět. Poznal, jak se zeměkoule smrštuje, uzavřena do sítě map, obrazů kamer a neviditelných očí družic. Fotografoval lidské tváře. Okamžiky citu, okamžiky překvapení, radosti i bolesti. Užij měl tajemství polapeno, ale bohužel, jen se v lidských tělech zastavilo, zčeřilo jejich tvář, aby vandrovalo zase dál a zanechalo za sebou prázdnotu a stereotypní a bezduchou průhlednost.

Ke stáru fotografoval dveře. Ano, dveře, i zchátralé u chatrčí, i honosné u paláců. Snad najde ty, které vedou... kam, to sám nevěděl, kéž by do jiných tajemnějších životů! Kde bude moci i on sám... Někdy klepal na některé z těch dveří. Ano, změněné světlo, tváře, slova, vůně domova... jen na chvíli. Pak pocit opakování, vědomí, že je cizincem, a že přišel pozdě. Autoportréty? Dlaň naplňující se štěstím a láskou, aby v okamžiku, kdy chtěl spouští fotoaparátu zachytit plnost a trvalost, všechno protéklo mezi prsty, jako zrnka na tomto písčitém břehu. City? Dávno mu byly ukradeny a zapsány do cizích knih příběhů a veršů. Hrdinství... jen na televizních obrazovkách. Teď ležela jeho leica v skromném pokojíku daleko od ústí téhle široké řeky. Teď, když se jeho pohyb konečně zastavil, on sám se stal nehybným snímkem... kohosi. Součástí noční krajiny, stromů, vody a mizejícího času.

A připomínka vhodného snu nepřicházela. Až nyní! Po tolika létech! Přistěhovali se s matkou do onoho městečka (jeho jméno už si nepamatuje) a na první cestě ze školy ho spatřil, u kopřiv vzrostlejších než on, vzadu za budovou. Plot s vysokými plačkami těsně u sebe, na obou stranách končící u strmého železničního náspu. Proč nemohl najít ta vrata? Otvorem po suku zahlédl uvnitř bujný porost a obrysy podivných věcí. Zítra, za měsíční noci, vytrhne dvě plačky, proleze a uvidí. Mnohem víc, než mohou zachytit oči lidí z oken rychlíků řítících se po náspu. Ano, zde za plotem bude jeho pastvina duše, jeho, a přece spojená s těmi venku.

Večer dostali telegram: dědeček těžce nemocen, matka ho musela jet ošetřovat a on s ní. Dědečka měl rád, dlouhé hodiny poslouchával, jak hraje na trumpetu. Teď se nezmohl na jediný tón. Za večerů, s matkou si už tehdy neměli co říci, se vytrácel ven. Plížil se nočním lesíkem, představoval si, že již prolezl svým plotem, a trénoval splynutí s tím báječným svobodným světem. Nebylo to ono! Když dědeček zemřel a s matkou se vrátili zpět do městečka, nemohl uvěřit vlastním očím. Plot zmizel, na planině až k náspu udusával parní válec vrstvu beztvaré zeminy. Ten večer promáčel celý polštář a pak dlouhé dny mlčel.

Ráno bylo nádherné, hlád řeky se jen blyštěla. Lodka proplula ústím, muž počkal, až ji donese mořský proud na nedohled od pevniny, pak položil utmáčené staré tělo na dno loďky a zavřel oči. Viděl se, jak odtrhává plačky plotu a prolézá otvorem. Přivítala ho milosrdná zeleň, ucítil teplý přátelský dech jakéhosi zvířátka. Měsíčním svitem ozářené předměty mu kynuly, pohlad si nás, ještě nejsme mrtvé. Byl šťastný, chystal se prostoupit zelenou clonou dál. Snad uvidí na paloučku tančit rusalky. Již voňavý vánek od jejich závojů... Náhle se mu chtělo spát, beze snů. Byl doma. A poznal tajemství. A konejšivou tmou. Železniční násep? Vlaky ho neodvezou, že? Bledá tvář měsíce se usmívala a z ní se do usínání rozezněly stříbrné tóny dědovy trumpety. Hvězdný prach. Jako vlahý déšť. Už ho nedocítil.

Proud unášel lodku pod rozžhaveným sluncem a vzdaloval ji potápějící se tubě od prášků, tak podobné zázračné rybce, která už nemůže splnit žádné další přání...

Tamara Kopřivová

Houbařská

	6	13	20	27
		7	14	21
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	

Na houby vyrážíme s Martinem večer. To je ta doba lahodná, kdy v lese zvolna nastává posvátné ticho, které neruší lidské hlaholení typu: „Karle, máš něco?“ nebo „Mařko, pocem, tady je nějaká houba, asi jedovatá, mám ji vzít?“

Večer v lese to je pro nás taková letní osmá. Je už příšeří a hříby-hrdinové se pod uschlými dubovými listy začínají protahovat a vzájemně si sdělovat, jakže to těm dvounohým nájezdníkům s košíky, v horším případě s igelitkami z Tesca (hrozícími přidušením a zapařením – jak potupné!) a s nebezpečně vypadajícími více či méně

tupými noži zase natřely, když – zdařile namaskováni – přežily jejich drtivý nájezd.

Ale také sčítají své nepatrné ztráty. Začínají být neopatrní spoléhající na přicházející večer, který sváže les čarou pentlí na dobrou noc.

To je ta doba pro nás uzrálá. Vyzbrojeni holýma rukama a vírou, že nic nenajdeme, s posvátnou úctou a s dovolením vcházíme do lesa. Za ta léta máme už svoje místa. Když padne hříbí stařešina, který předčasně – snad z roztržitosti – odložil vojenskou čapku spíchnutou z dubového listu a tím se prozradil, slibuju sobě a hlavně Martinovi, že při třetím úlovku obětují pro padlé hrdiny svou košili.

Za slabou půlhodinku jich na kostkovaném ubruse rozprostřeném na mechu leží celá fotbalová jedenáctka nebo – zůstaneme-li u vojenské terminologie – téměř celá četa. Díváme se na ně s úctou. Mnozí už mají nohy zbrázděné cestičkami od drobných červíčků. Tolik mně připomínají moje nohy protkané drobnými (snad ne křečovými?!) žilkami.

Vzdáváme jim poslední poctu a vracíme se zpátky do našeho světa. Na kraji lesa poodhrneme pohádkovou mašli a proklouzneme ven.

Doma se zakousneme do větrem shozené a ještě kyselé žitavky. Naše otisky zubů jsou zářezem na pažbě právě skoleného dalšího léta.

Vladimíra Brčáková

Čekej

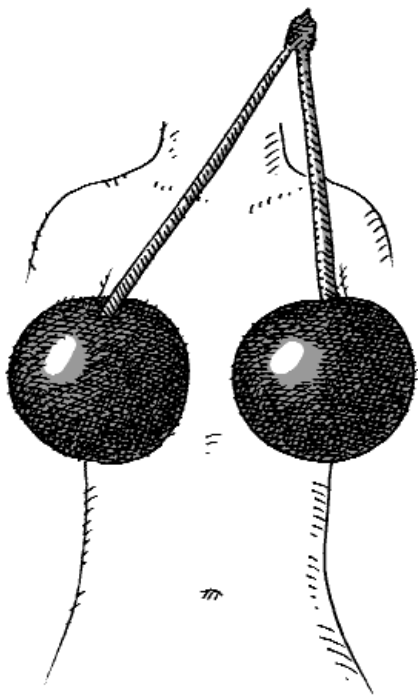
	3	10	17	24
	4	11	18	25
	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30

Tolik by toho chtěl stihnout. Dokázat. Získat. Dát.

Ale nemůže! Nemůže za svými sny prostě jít, poněvadž dostal rozkazem na jejich příchod čekat. Čekej! Tak to bylo řečeno mně, a tak to teď já říkám tobě. Co bylo dobrý pro mě, bude dobrý i pro tebe. Čekej!

Povel, jak brzy zjistil, frekventovaný nejen při výcviku psa, který mimochodem čekání již vzdal a minulý týden posel, ale nyní i při drezúře jeho vlastní.

Čekej, až se ráno uvaří voda na čaj, čekej, až nastane léto a uzrají třešně, čekej, až je někdo otrhá a upeče z nich koláč,

čekej, až tě s nachystanou snídaní to ráno bude budit... Dřív nevstávej!
A čekej!

- Proč pořád spíš? To jsi Pražák na letní chalupě, že máš právo tak nekřesťansky dlouho vyspávat?

- Nespím. Čekám!

- A na co proboha?

- Až mě Ona probudí vůní třešní, kterou s sebou přinese ve vlasech a v západí. A na tácu třesoucího se porcelánu.

- Cože?? Chytá tě horkost? Dobu snídaně jsi dávno prospal a s ní i celý léto. Po vsi chodí už jen starý báby schoulený do svých šálů a ptají se, kdo zemřel...

Pavla Přesličková

Krajiny

1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	

Po kopcích se rozhostilo ticho a olověná obloha visela jako fialové břicho rodící. Na ještě zšeřelý kraj lesa vyšla žena. Stála tam mnoho dní. Kapradí se jí pomalu vplétalo do vlasů. Velkýma očima s duhovkami černé vlhké země pozorovala oblouk slunce, tak jako muž pozoruje pohyb kyvadla nástěnných hodin. A vlasy se jí vplétaly do kapradí. Když měsíc dozrál, její tvář zbledla a stíny v ženině tváři zmodraly. Pohnula skleslou rukou, zahrála na struny naběhlých žil a dlouze se nadechla... a vydechla. Tíše a žalostně, že se šepot jejího dechu odrážel od okolních vrchů a země zaševalila.

„Zítřka nepřijdu, miláčku. Dneska zmizím, dneska se po mně slehne zem a nezbyde už nic. Mělas být moudřejší, Danielo. Celá jsi mě pohltila, celá svými bledými boky. Mělas utíkat, co tvé bosé nohy mohly, a dát mi jen kousek, každým dnem maličko. A tys mi dala všechny svoje řeky. Celá ses mi dala. Všechno, co bylo předtím, zka-menělo, kdyžs mi dýchla do řas a podala mi svoje dlaně.

Odpusť mi, že jsem nebyl dost silný, Danielo, přitiskni mě pevně a konejší mě ještě dnes. A ráno... ráno se vydám marně hledat, co ze mě zbylo. A raději nepůjdu cestami. Budu se brouzdat travou daleko podél nich, protože každá mě bude oslňovat bělostí tvé kůže. Šlapat po ní bych nedovedl.

Stiskni mě pevně, Danielo, ať to bolí na těle. Ať vím, že jsi tady. Že ještě trochu jsem.“

Žena cukla koutkem rtu, ale stála nepohnutá. Její vlasy rostly a vplétaly se do kapradí, jako se dlaň vplétá v dlaň.

Všechno kolem bylo medové a hebké. Její hlava jako by se ztrácela v závějích měkkosti a věci kolem nebylo možno vidět ostře. Jeho tělo se přeivalilo. Bylo bílé stejně jako její, jen ne tak křehké. Bylo těžké jako teplé tělo tuleně. A jedině, co se dělo, byl pomalý zdvojený dech, přelévající z jednoho do druhého bílé hutné vlny.

Postava stála nehybná jak země pod jejíma nohama, srdce těžce a pevně sevřené, aby už nedunělo, aby bylo rozstříknuto a rozbodáno, aby už nemohlo ševelit.

„Jsi jako mléčná řeka, Danielo, celou bych tě vypil! Olízal ti rame-na a spolykal! Mám tě moc rád.“

Vzal její malou hlavu do dlaní a vtiskl svoje rty do vlasů vyrůstajících těsně nad čelem. Stulila se na bok a hrála si záda o jeho břicho. Blaženě dýchala jejich společným tělem.

„Je mi dobře,“ řekla polohlasem se zrakem upřeným do klidných tmavě zelených kopců. Bylo ještě tak brzo...

Ženinó srdce se rozprsklo a ty kousky, co z rozbodaného zbyly, tížily tělo tak mohutně, že bezděčně, jako monolit v rašeliništi, započalo klesat do vlhkých rostlin. A nejen do hloubky, ale i na plochu se tělo prostřelo. Stalo se povrchem dužnatých listů a provazci kapradí a objímalo vše dostupné. Prsty se zahloubily do drnů, vtápěly se do hlíny a táhly se s kořeny hluboko k srdci země; a tam ho teple vzaly do dlaní.

Krajiny jsou plné bílých rukou a štíhlých prstů. Proto jsou tak zamklé a tiché, proto znají takovou tíseň a nesdělnost, proto je v nejvyšším tichu slyšet šepot – ženy se do nich vsakují.

Miroslav Vorel

Spolužáci

	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	

Ze dveří kanceláře pracovního úřadu vyšel jeden muž a rozvláchnou, unavenou chůzí směřoval chodbou k východu. Druhý, stojící s malým blokem a tužkou v ruce u tabule pracovních nabídek, se nečekaně otočil a zastoupil mu cestu. „Zdar!“ řekl radostně. „Ahoj,“ zabručel první lhostejně.

„Jak se máš?“

„Nestojí to za nic.“

Jejich oblečení, vyprané nejméně tisíckrát, a přesto silně zapáchající potem, dávalo tomuto konstatování za pravdu stejně, jako zkroušený výraz jejich tváří. Byli to mladí muži, kterým ještě nemohlo být víc

než pětadvacet let.

„Viděl si někoho ze školy?“

„Akorát Motla. Dělá u pásu.“

Potom nastalo ticho, které už už mohlo znamenat předčasné ukončení rozhovoru, kdyby se v očích mladíka s blokem najednou neobjevila zvláštní jiskra.

„Vzpomínáš, jak sme vyhodili Klemše z vokna?“

Jeho zamračený protějšek neodpovídal. Bylo ale poznat, že v něm otázka vzbudila jisté vnitřní vzrušení a zájem, načež se místo odpovědi raději zeptal: „Špačková tam učí pořád?“

„Asi jo. Ale Winkler teď chcípnul. A Jandová, ta měla ňákou bouračku a teď je na vozíku...“

Tvář prvního muže se poprvé trochu rozjasnila: „To je dobře, to byla svině!“

„Nebo vzpomínáš, jak sme Braunovi hodili pytel přes hlavu a švíkali sme ho přes ní tím řetězem?“ rozšafně pokračoval druhý, zatímco první si ne a ne vzpomenout: „To už nevím, to už si nepamatuju.“

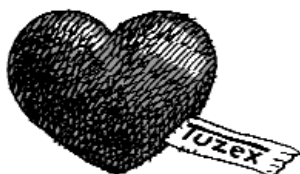
„Pak nás tam chytil Kabeš,“ snažil se druhý veselou příhodou ještě trochu upřesnit, potom však raději přešel k další, zřejmě ještě mnohem krásnější vzpomínce; jeho tvář nyní zdobil nádherný, upřímný úsměv, patrně první po velice dlouhé době osobního strádání: „Vzpomínáš, jak sme chytli Smolku a zavřeli sme ho do kontejneru a pustili jsme ho ze svahu? Já na to vzpomínám furt. Já bych se tam vrátil hned.“

„Já taky,“ řekl první mladík posmutněle a bez rozloučení opět vykročil k východu. Druhý se otočil zpět k tabuli a tiše pokračoval v zapisování nabídek, které mu připadaly zajímavé.

Radka Ketnerová

Puberta v nostalgii

	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	

Tak jsem se původně na tyhle Vánoce fakt moc těšila, ale teď bych byla úplně nejradši, kdyby vůbec žádné nebyly, anebo až za dlouho, až se z toho zklamání alespoň trochu vzpamatuju.

Dárek pro Kryštofa jsem koupila už v půlce září a týden jsem chodila do papírnictví v našem bloku a vybírala hezký balicí papír. Dvakrát jsem mu ten dárek zabalila a dvakrát zase vybalila, protože se mi to prostě nezdálo dostatečně reprezentativní. A pak jsem doma ve skříni vystrachala takový lesklý papír s obrázkem cesmíny. Ne že bych teda věděla, co to vlastně cesmína je,

ale vysvětlil mi to děda, když jsem mu přesně do tohohle papíru vloni nadělila ponožky.

Nejdřív jsem Kryštofovi chtěla koupit nějakou hezkou propisovačku. Jenže on už činu má, dokonce dvě. Jednu od loňska, to mu jí dala k narozkám Málková z béčka, protože ona takhle balí skoro každého kluka. Dá jim dárek a pak říká, že spolu chodí. No, a tu druhou propisku si přines letos prvního září sám. Takže jsem se nechtěla opičit a musela jsem tudíž vymyslet něco úplně jiného. A samozřejmě nenápadného, protože třeba vinylovou desku bych jen tak snadno pod třídní vánoční stromek nepro-
pašovala, to je jasný. Napadla mě knížka, ale malý formát mají jediné tak básničky a to zase netuším, jestli by teda četl. Takže jsem nakonec vystála frontu v gramodeskách a koupila mu kazetu s písničkami z filmu Láska z pasáže. Všichni o tom dost mluví, já ho sice neviděla, ale pár melodií znám a musím říct, že jsou moc fajn. Kazetu jsem hned vydala z celofánu a přehrála jsem si ji na poslední basfku, co mi naši koupili v Tuzexu, a pouštěla jsem si ji celý večer, až mě táta požádal, jestli bych už toho nemohla nechat, že už ho z toho brní hlava. Kdybych měla walkmana, měl by klid.

A především večer jsme měli ten vánoční večírek třídy. Myslela jsem, že vyučování už nepřežiju, měli jsme totiž odpoledku, a tím pádem kreslení, které nenávidím. Učí nás Petrová, o které se tvrdí, že pamatuje ještě Alfonse Muchu. No, nevím, tak stará asi nebude, ale praštěná je hodně. Pokaždé musíme na konci vyučování přijít s výkresem před tabuli a ukázat svoje dílo celé třídě a ostatní pak říkají, jak se jim to líbí. Většinou teda nastane trapné ticho, takže si slovo vezme Petrová a začne se vyžívat. A nejvíc mám vždycky pocit, že si smlsne na mně. Jako třeba tuhle; měli jsme malovat zimu. Všichni dělali sníh a rampouchy a sáňky a lyžaře, jen já jsem udělala dole černej pruh, uprostřed hnědozelenej a nahoře takovej tmavě modrej. A ta baba se hned nakvašeně zeptala, co je to za provokaci, a než jsem jí mohla vysvětlit, že takhle vypadá zima na tom poli, na které koukám z okna našeho paneláku, dala mi trojku. Teď jsme kreslili pro změnu ruskou zimu, za kterou mi dala nakonec dvojku, protože jsem nakreslila krasobruslařku na ledě a krasobruslení má Petrová ráda. Možná by mi dala i jedničku, ale já té holce na bruslích nakreslila oči, nos a pusku a to se prý podle osnov nemá.

No a pak už byl naštěstí konec školy, teda alespoň v tomhle kalendářním roce, a my jsme mohli začít s večírkem. Pár dětí odešlo domů, rodiče je třeba nepustili, naši taky měli strach, aby třeba nebyl nějaký malér, abysme nepodpálili školu nebo tak podobně, ale když slyšeli, že je to jako akce od Pionýra, tak mi to teda dovolili. Stromeček už jsme nazdobili v pondělí, naštěstí papírovejma ozdobama, protože hned druhý den ho kluci shodili, když po sobě házeli mokrou houbou. Potom jsme měli každý za úkol položit pod něj nenápadně dárky pro ty ostatní. Bylo to docela napínavé, protože na začátku všichni prostor kolem stromku hrozně hlídali a bylo vážně dost těžký tam nepozorovaně něco umístit, ale

nakonec se mi to povedlo, když jsme se vraceli z těláku a já ten den necvičila, a tím pádem jsem byla první ve třídě. Honem jsem tam nechala pro Bětku sponky z Maďarska, který mi přivezla v létě teta, ale já mám krátké vlasy, takže je nemůžu nosit, pro Lenku voňavou čínskou gumu, ona je totiž sbírá a já mám mám dvě úplně stejné, a pro Kryšťačka tu kazetu. Pro ostatní nic nemám a vůbec mi to nevádí, moc se ve třídě stejně nebavíme a já mám dost nízké kapesné.

Při hodině vaření jsme s holkama udělaly dvě pomazánky a upekly bábovku, štrúdl a lineckej koláč, který se mi obzvláště líbil, protože na něm byly vykrajované hvězdičky. Kluci zase přinesli svíčky a v odpolední pauze obětovali oběd v jídelně a došli do samošky pro dvě basy limonád a rohlíky.

Přišla i naše třídní Mařenka, aby byl jako pedagogický dozor, Denis pustil magneták a začala zábava. S holkama jsme se těšily, že budeme s klukama tancovat, ale ta naše trdla se k tomu moc neměla, tak jsme nejdřív kecaly v hloučku o všem možném a pak jsme šly tancovat samy. Pánové na nás pokřikovali a komentovali, jak která válíme a nejvíc se jim líbila asi Renata, která chodí do baletu a do rytmiky a fakt umí. O mně se nebavili, anebo jsem to neslyšela. Když už byla venku úplná černá tma, zazvonila Mařenka na zvoneček a šla rozdávat nadílku. Dostala jsem malinkej notýsek na adresy v hnědých deskách a Kreolky, což jsou takový strašně dobrý koláčky z čajového pečiva s marmeládou uprostřed. Kupuju si je ke svačině skoro každý den a nadělila mi je Běťka. A ten notýsek byl nejspíš od třídní, protože ho dostali všichni. Byla jsem hodně ráda, že jsem něco pod stromečkem měla, protože fakt moje nejčernější měra byla, že nedostanu vůbec nic. Nenápadně jsem koukala, jak se bude Kryštof tvářit na tu věc ode mě. Nejdřív to jen tak položil vedle sebe na hromádku, už tam měl těch balíčků asi osm a dostal jich suverénně z nás všech nejvíc. Všichni koukali a byli zvědaví na to, co všechno má, ale on nakonec řekl, že se nato podívá v klidu doma, a pak šel tancovat s Renatou ploužák a večírek skončil.

Šla jsem domů a celý večer jsem čekala, jestli mi třeba nezavolá nebo se nezastaví, ví, kde bydlím, protože jednou si byl u mě pro sešity, když byl nemocnej, ale nic. Takže nevím, jestli se mu ten dárek líbil, a je mi docela trapně, protože jsem mu tam dovnitř té krabičky dala takovej malej lísteček, že je to jako ode mě a že bych s ním šla ráda na ten vánoční koncert, co bude v kulturáku na Štěpána. Ale třeba mu ten lístek vypadnul a on si ho nevěšiml nebo třeba si ty dárky dá až večer pod ten jejich domácí stromek nebo nevím... V každém případě jsem teď dost smutná, nebaví mně od rána koukat ani na pohádky a ani se netěším na Ježíška u nás. Máma už se mě dvakrát ptala, jestli mi něco není, tak jsem jí nakonec řekla, že mě bolí hlava, a ona mi slíbila, že až si vybalíme dárky, nemusím s nimi být v obýváku a pouštět lodičky a rozkrajovat jablíčka, ale že mi půjčí z ložnice tu jejich malou telku a můžu koukat u sebe v pokojíku. Což je fajn, protože se mi chce brečet a nerada bych kazila našim zábavu a Vánoce.

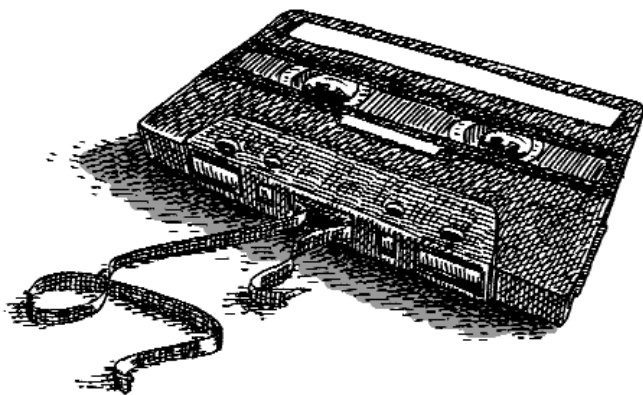
Zrovna, když jsem večer zalezla do sprchy, zazvonil někdo dole. Máma domácím telefonem odbzučela a čekala dokud výtah nezastavil na našem poschodí. Pak s někým krátce mluvila, chvíli štěkal pes a nakonec dveře zase zavřela. Když jsem vyšla z koupelny, předala mi s takovým úsměvem, který naprosto nesnáším, zalepenou obálku, prý od ctitele se psem. Nejdřív se mi málem zastavilo srdce: Tak on tady Kryštof byl a přinesl mi dopis.

Jenže pak mi došlo, že Kryštof žádného psa nemá, to vím teda na beton, jedině, že by mu ho přinesl letošní Ježíšek. Zamkla jsem se na záchodě, aby snad naše nenapadlo jít vyzvídat ke mně do pokoje a chvatně jsem roztrhla obálku. Byl v ní lupen na ten koncert, co bude pozítří v kulturáku na náměstí, a vánoční pohled, na kterém bylo z druhé strany kostrbatě napsáno: „Byl bych rád, kdybys šla se mnou. DN“

A najednou mi to bylo jasné. DN byl David Navrátil z naší třídy, který nechodí ani do Pionýra a vůbec nemá rád kolektivní akce, takže nebyl ani na té vánoční besídce, a tudíž mi nemohl položit pod stromek vánoční dárek, a proto přišel k nám, když ho jejich poslali venčit Rexe.

Lístek jsem si vystavila na nástěnku, kterou mám nad psacím stolem, a pořád jsem se dívala, jestli tam je. A pohled jsem si dala na peřinu a četla ho pořád dokola.

Tyhle Vánoce jsou moc prima, na ten koncert si vezmu úplně novou bundu, kterou mi dneska dali naši, a vůbec mi nevádí, že se Kryštof nezovl. Slyšela jsem, že letos už chodil s Monikou, Katkou, Petrou a teď se nejvíc baví s Renatou a to není fakt nic pro mě chodit s někým jen chvíli. Já když se zamiluju, tak je to na celý život. Nebo tak nějak podobně.

5

Prolog

(Helena Šlesingerová)

6

Leden

Lucie Růtová: Nový život

8

Únor

David Brabec: Únorové halali

11

Březen

Lucie Koutná: Imaginární rozhovor
s Janou Grencis

15

Duben

David Charvát: Vnitřními uličkami

17

Květen

Ivo Fencel: Myška

20

Červen

Milan Čechura: Výlet

23

Červenec

Jiří Č. Ulrich: Plot

26

Srpen

Tamara Kopřivová: Houbařská

28

Září

Vladimíra Brčáková: Čekej

30

Říjen

Pavla Přesličková: Krajiny

32

Listopad

Miroslav Vorel: Spolužáci

34

Prosinec

Radka Ketnerová: Puberta v nostalgii

Kalendář plzeňský 2012

Ve znamení
Ason-klubu

Prolog: Helena Šlesingerová
Ilustrace a grafická úprava: Vhrsti
Redakce: Vladimír Gardavský, Jana Horáková
Tisk: MK-tisk Miroslav Kratochvíl
V Pro libris vydala Knihovna města Plzně
Plzeň 2011
Náklad: 300 ks

ISBN: 978-80-86446-54-7